

JAV Lietuvių Bendruomenės Garbės Teismas

The Lithuanian American Community, Inc.

Honorary Tribunal

SKUNDO SANTRAUKOS IR SPRENDIMO TEKSTAS
Skundėjai Waukegan-Lake County JAV LB Apylinkės Nariai
2010 m. liepos mėn. 27 d.

Skundo santrauka

Skunde, kurį pasirašė 34 asmenų, teigiama, kad ataskaitiniame-rinkiminiame Waukegan-Lake County apylinkės susirinkime, ivykusiame š.m. kovo 21 d., Libertyville, IL, rinkimuose į apylinkės valdybą buvo pažeistos įvairios rinkimų taisyklės. Skundas teigia, kad ne visi mandatų komisijos nariai buvo pakviesti balsus skaičiuoti, kad kandidatams nebuvo leista stebėti balsų skaičiavimą, kad kandidatai nebuvo pristatyti susirinkimo dalyviams, kad balsavimo taisyklės nebuvo pilnai paaiškintos, kad išeinantiems iš susirinkimo dar balsavimui neprasidėjus nebuvo leista balsuoti anksčiau, kad balsavimo aktas su rezultatais nebuvo paruoštas ir pasirašytas, kad duomenys apie balsavimo lapelius nebuvo pranešti susirinkimo dalyviams, ir kad rinkimai į kontrolės komisiją buvo praversti skubotai be reikalingo kvorumo. Skunde prašoma Garbės teismo ištirti ir patikrinti rinkimų rezultatų teisingumą.

Ivadas

LB Garbės teismas privalo spręsti visus klausimus, susijusius su įstatymų taikymu per rinkimus į JAV LB apylinkių valdybas. Kai skundai pareikšti dėl įstatų nesilaikymo ar jų klaidingo pritaikymo, teismas privalo išnagrinėti šiuos skundus ir užtikrinti, kad minėti pažeidimai nepaveiktų bendruomenės valios rinktis jai pačiai tinkamiausius kandidatus. Tačiau JAV LB apylinkės vyriausias organas yra JAV LB apylinkės susirinkimas (Įstatas #81). Susirinkimas turi teisę veikti pagal savo supratimą ir pažiūras. Techniškiems ir specifiniams JAV LB darbo reikalams JAV LB susirinkimas gali priimti darbo ir tvarkos taisykles, kurios derinasi su JAV LB įstatais ir taisyklėmis (Taisyklė #10.18). Tai reiškia, jog apylinkės susirinkimas yra įgaliojamas nusistatyti savo veiklos bei procedūras, išskyrus tik tuos atvejus, kada JAV LB įstatai specifiškai reikalauja, kad būtų daroma kitaip ir susirinkimo pasirinktos taisyklės nesuderinamos su įstatų reikalavimais. Verta irgi pabrėžti, kad esminis šių visų LB įstatų bei taisyklių tikslas yra užtikrinti, kad LB organai veiktų pagal racionalumo, skaidrumo bei sąžiningumo principus. LB įstatai ir procedūros buvo sukurtos padėti LB organams pasiekti skaidrius ir visai jų visuomenei priimtinius

nutarimus. Įstatai neturi jokio kito savarankiško tikslo, išskyrus tikslą padėti LB organams protingai vesti posėdžius ir atsiskaityti savo visuomenei.

Todėl Garbės teismo uždavinys, nagrinėjant LB įstatų pažeidimus, negali būti vien abstraktus ar pedantiškas šių taisyklių taikymas, neatsižvelgiant į pačią padėties tikrovę. Taip pat turėtų būti akivaizdu, kad ne visi taisyklių pažeidimai turi tą pačią reikšmę, svarbą ar vertę. Kai kurie įstatų nesilaikymai, nors ir jie būtų techniškai pažeidimai, gali neturėti jokios įtakos nagrinėjamai padėčiai, LB organų veiklai ar jų priimtiems nutarimams. Todėl Garbės teismas privalo atskirti tokius nereikšmingus, neturinčius įtakos LB organų nutarimams, pažeidimus, nuo tų, kurie yra esminiai ir vienaip ar kitaip pakeičia padėtį.

Gavęs skundą, Garbės teismo užduotis yra nustatyti pagal visus surinktus dokumentinius įrodymus bei liudininkų parodymus, kas iš tikrųjų atsitiko apskundžiamame susirinkime. Jeigu Garbės teismas randa kokių nors įstatų pažeidimų, jis privalo juos įvertinti dėl jų reikšmės ir poveikio susirinkimo dalyviams. Jei bus rasta, kad apskųsti pažeidimai turėjo esminės reikšmės, t.y., kad jie suklaidino susirinkimo dalyvius, paveikė jų valią, sumažino jų galimybes lygiateisiškai dalyvauti savo bendruomenės veikloje, ar neleido susirinkimui laisvai ir skaidriai tvarkyti savo reikalus, Garbės teismas privalo nustatyti, kurių dalyvių teisės buvo pažeistos ir kiek tai paveikė jų galimybes toliau veikti, siekiant savo teisėtų tikslų. Radęs, kad įstatų pažeidimai turėjo esminės įtakos, Garbės teismas privalo atstatyti padėtį.

Bylos medžiagos sutelkimas

Ruošiantis pateikto skundo svarstymui Garbės teismas kreipėsi į šiuos asmenis, kurie buvo skundo paliesti arba dalyvavo vadovaujančiose pareigose šios apylinkės susirinkime ir valdybos rinkimų pravedime, kad atsakytų ar paaiškintų skunde pateiktus kaltinimus: **Angelę Kavakienę** – skundą pasirašiusią, buvusios valdybos ir susirinkimo pirmininkę; **Reginą Narušienę** – susirinkimo metu išrinktą valdybos rinkimų pirmininkę; **Sigutę Šimkuvienę-Rosen** – JAV LB Krašto Valdybos vicepirmininkę organizaciniais reikalais ir susirinkimo metu išrinktą į mandatų komisiją; ir **Sigitą Damašienę** – susirinkimo metu išrinktą į mandatų komisiją.

Š.m. gegužės 29 d. Garbės teismo pirmininkas Laurynas Vismanas nuvyko į Lemontą, IL, kur tuo metu vyko JAV LB Vid. Vakarų Apygardos suvažiavimas. Suvažiavimo metu, jis kalbėjosi atskirai su: **Angele Kavakiene**; **Regina Narušiene**; **Sigute Šimkuvienė-Rosen**; **Irena Vilimiene** – JAV LB Vid. Vakarų Apygardos pirmininke, dalyvavusia apskustame susirinkime; ir **Gediminu Damašium** – išrinktu į kontestuojamą Waukegan-

Lake County apylinkės valdybą

Telefoniniai pasikalbėjimai ar elektroninio pašto susirašinėjimai vyko su: **Algiu Brigiolu** - išrinktu pirmininku į kontestuojamą Waukegan-Lake County apylinkės valdybą; **Ilna Kubiliene** – apskusto susirinkimo sekretore; **Mindaugu Linkum** – skunde paminėtu kai kurių manymu apskusto susirinkimo mandatų komisijos nariu; **Regina Narušiene**; ir **Genovaite Treiniene** – skunde paminėta JAV LB Vid. Vakarų Apygardos valdybos nare.

Sprendimas

Atydžiai perskaitę šiuos susirinkime dalyvavusių liudininkų dokumentus, pasikalbėjimo užrašus ir elektroninius paštus, Garbės teismas, paeiliui apsvarstė pateiktus aštuonis skundo punktus ir priėjo prie tokių išvadų:

- 1. „Susirinkimo metu buvo išrinkta balsų skaičiavimo komisija, į kurios sudėtį įėjo Sigutė Šimkuvienė, Mindaugas Linkus ir Sigutė Damašienė. Į S. Damašienės vietą nebuvo pasiūlytas kitas komisijos narys, nors vyras Gediminas Damašius kandidatavo rinkimuose į valdybą.“**

Nors gali sukelti abejonių dėl objektyvumo, JAV LB įstatai ir taisyklės neturi jokių nuostatų kurie uždraustų šeimos nariui dalyvauti mandatų (balsų skaičiavimo) komisijoje jei kitas šeimos narys kandidatuoja į valdybą ar kitas renkamas pareigas. JAV LB veikloje dažnai pasitaiko, kad vienos šeimos nariai dalyvauja apylinkės valdybose ir komisijose. Net šitoje apylinkėje yra buvę, kad tos pačios šeimos nariai ėjo pareigas, kurios galėtų atrodyti prieštaraujančios objektyvumui – kol valdyboje dalyvavo Rūta Martusevičienė, jos motina, Milda Colzman buvo kontrolės komisijos narė.

JAV LB apylinkės vyriausias organas yra JAV LB apylinkės susirinkimas. Atsakomybė kelti nepasitenkinimą mandatų komisija priklauso susirinkimui. Pagal susirinkimo protokolą (*žr. pried. #3*) ir asmeninius liudijimus, renkant mandatų komisiją nebuvo jokių protestų prieš S. Damašienės kandidatūrą. Net pats skundas teigia, kad nebuvo pasiūlytas kitas kandidatas.

- 2. „Balsų skaičiavimo komisijos narys Mindaugas Linkus balsų skaičiuoti nebuvo pakviestas. S. Šimkuvienei ir S. Damašienei balsus skaičiuoti padėjo**

3. „Kandidatams į valdybos narius, norėjusiems stebėti balsų skaičiavimą, to daryti nebuvo leista. Nors buvo pareikšta abejonių dėl balsų skaičiavimo teisingumo, balsai perskaičiuoti nebuvo.“

Protokolo vienuoliktame skyriuje rašoma, kad balsų skaičiavimą, vienu ar kitu laiku, stebėjo I. Kubilienė (apylinkės valdybos sekretorė), R. Martusevičienė, D. Skripkauskienė, V. Špokaitė ir A. Kavakienė (žr. *pried. #3*). Pridėta nuotrauka rodo kandidatės į valdybą Rūtą Martusevičienę (antrą iš dešinės), Mildą Colsmann (ketvirtą iš dešinės) ir Angelę Kavakienę (antrą iš kairės) stebinčias balsų skaičiavimą.

Garbės teismo išvada yra, kad nors ir labai neįprasta JAV LB rinkimuose, aiškiai matosi, kad kandidatams norėjusiems stebėti balsų skaičiavimą buvo leidžiama. Pagal priimtą LB rinkimų tvarką, kai susirinkimo yra išrinkta mandatų komisija, ta komisija turi susirinkimo pasitikėjimą kad teisingai atliks balsų skaičiavimą ir stebėtojų nebūna. Ypatingai, kandidatai už kurios yra balsuojama nestebi ir netrukdo balsų skaičiavimą.

JAV LB apylinkės vyriausias organas yra JAV LB apylinkės susirinkimas. Atsakomybė kelti susirūpinimą dėl balsavimo rezultatų priklauso susirinkimui. Nėra įrodymų, kad susirinkimo dalyviai pageidavo, kad balsavimo paskelbti rezultatai būtų perskaičiuoti.

4. “Kandidatai į apylinkės valdybą nebuvo pristatyti susirinkimo dalyviams, nebuvo gautas jų sutikimas kandidatuoti.”

Nors kandidatai neprisistatė susirinkimui ir nebuvo pranešta apie jų atsiekimus ir kvalifikacijas kandidatuoti į valdybą, visi kandidatai buvo susirinkimo pasiūlyti, paantrinti ir gautas jų sutikimas kandidatuoti. Pasiūlytas kandidatas P. Slavėnas susirinkime nedalyvavo, bet pateikė raštišką įgaliojimą dėl savo sutikimo kandidatuoti (žr. *pried. #4*). Pasiūlyta R. Paulausko kandidatūra buvo atmesta nes nedalyvavo susirinkime, tad nebuvo jo įgaliojimo.

Garbės teismo išvada yra, kad kandidatų prisistatymas rinkimuose nėra būtinas, nebent susirinkimas to pageidauja. Nėra įrodymų, kad buvo tokio pageidavimo iš susirinkimo dalyvių. Visos kandidatų pavardės buvo surašytos dideliuose popieriaus lapuose ir viešai pakabintos prieš susirinkimo dalyvius.

5. „Pirmininkaujanti R. Narušienė nepilnai paaiškino susirinkimo dalyviams balsavimo taisyklės, kaip pavz., kad balsų lapeliuose negalima rašyti pastabų ir kt.“

Protokolo vienuoliktas skyrius teigia kad, „R. Narušienė informuoja, kad balsavimo lapeliuose negali būti taisyčių, subraukymų ar komentarų. Rinkėjai išrinkę ir užrašę savo siūlomą į valdybą žmonių pavardes, balsavimo lapelius atiduoda S. Damašienei“ (žr. *pried. #3*). R. Narušienė teigia, kad „Prieš balsuojant, aš paaiškinau susirinkimo dalyviams, kad jie turi teisę balsuoti ne daugiau kaip už 9 kandidatus... Atsakiau į klausimus kurie buvo pateikti“ (žr. *pried. #5*).

Garbės teismo išvada yra, kad rinkimų pirmininkė, R. Narušienė, tinkamai paaiškino balsavimo taisyklės. Reikia pastebėti, kad nė vienas balsavimo lapelis nebuvo atmestas dėl prirašytų pastabų. Vienas balsavimo lapelis buvo atmestas, dėlto kad jis buvo gražintas su perdirbtu numeriu (balso lapeliai buvo iš anksto numeruoti).

6. “Kandidato į apylinkės valdybą Renaldo Zumo bei kitų rinkėjų, turėjusių išvykti, prašymas balsuoti anksčiau nebuvo pagarsintas susirinkimui, balsuoti nebuvo leista. ”

Angelė Kavakienė teigia, kad keli žmonės, turėję išvykti dar balsavimui neprasidėjus, kreipėsi į ją paklausti ką daryti balsavimo atžvilgiu. Ji toliau teigia, kad ji kreipėsi į rinkimus pirmininkaujančią R. Narušienę šiuo klausimu, bet negavo atsakymo. Garbės teismas nerado liudininkų, kurie galėtų tai patvirtinti. R. Narušienė teigia kad „Jokių įpareigojimų (proxy) nebuvo pateikta ir jokio prašymo priimti neesančių balsus prieš balsavimą nebuvo pateikta susirinkimui“ (žr. *pried. #5*). R. Narušienė teigia, kad A. Kavakienė tik kėlė šitą klausimą balsavimo lapelių skaičiavimo laiku, kai bandė mandatų komisijai įteikti balsavimo lapelius, ant kurių buvo iš anksto išspausdinti 12 apylinkės narių vardai ir pavardės – kai kurie susirinkimo priimtų kandidatų, kai kurie ne (žr. *pried. #11*). Šitie lapeliai buvo to pačio dydžio ir tos pačios spalvos kaipo susirinkimo užsiregustravusiems išdalinti balsavimo lapeliai, tačiau jie nebuvo panašiai numeruoti. A. Kavakienė teigia, kad šitie lapeliai buvo palikti iš susirinkimo anksčiau išėjusių, bet mandatų komisija juos padėjo į šalį ir jų neskaičiavo.

Garbės teismo išvada yra, kad JAV LB įstatuose ir taisyklėse nėra jokių nurodymų kaip tvarkytis tuo atveju kai susirinkimo dalyviai turi apleisti susirinkimą prieš pradėdant balsavimą. JAV LB bendrai priimta balsavimo tvarka yra, kad balsuoja tik tie, kurie susirinkime tuo metu dalyvauja. Jeigu yra norima balsuoti įgaliojimo būdu, tai turi būti susirinkimo priimta, ir iš anksto paskelbta kaip balsavimo taisyklė.

Protokolas nemini jokių prašymų iš susirinkimo išvykstančių teisės balsuoti. Taip pat nėra liudijimų, kad buvo pasiūlyta pakeisti susirinkimo darbotvarkę, kad balsavimas anksčiau įvyktų.

7. „JAV LB Waukegan-Lake County apylinkės ataskaitinio-rinkiminio susirinkimo balsų skaičiavimo aktas su duomenimis apie balsuotojų skaičių, galiojančius ar negaliojančius balsavimo lapelius nebuvo surašytas, pasirašytas komisijos narių ir perskaitytas susirinkimo dalyviams. Doumenys apie balsavimo lapelių skaičių nebuvo pateikti. Susirinkimo sekretorės I. Kubilienės duomenimis balsavo 93 asmenys, balsų skaičiavimo narė S. Šimkuvienė-Rosen teigia, kad lapelių buvo 96, o spaudai pateiktame straipsnyje, kurį pasirašė R. Narušienė, skelbia, kad balsavo 101 rinkėjas.“

Nors JAV LB įstatuose bei taisyklėse nėra jokių nuostatų, kurie reikalauja mandatų komisijos akto su duomenimis apie balsų skaičių ir kiek yra negaliojančių balsų, tokio mandatų komisijos pranešimo normaliai yra tikimasi. Protokole teigiama kad: „Iš viso už narių į valdybą skaičių balsavo 93 apylinkės nariai“ (žr. pried. #3). Tai nebuvo balsuotojų skaičius už kandidatus į valdybą. Protokolas nepažymi skaičiaus kiek balsuotojų dalyvavo rinkimuose į valdybą. S. Šimkuvienė-Rosen teigia kad buvo suskaičiuoti 96 balsavimo lapeliai (žr. pried. #6). R. Narušienė teigia, kad buvo išdalintas 101 balsavimo lapelis, nors neteisingai pranešė spaudoje, kad "balsavo 101 apylinkės narys" (žr. pried. #8). S. Damašienė sumini keletą balsavimo lapelių kurie nebuvo skaičiuojami nes jie nebuvo tinkamai užpildyti arba neturėjo balsavimo lapelio tinkamo numerio (žr. pried. #7).

Garbės teismas suruošė balsų perskaičiavimą, kuris įvyko š.m. gegužės 29 d., Ateitininkų Namuose, Lemont, IL. Į balsų perskaičiavimo komitetą įėjo JAV LB Tarybos Prezidiumo pirmininkas Juozas Polikaitis, JAV LB Tarybos Prezidiumo sekretorė Vilija Vakarytė, ir Garbės teismo pirmininkas Laurynas Vismanas. Šis komitetas, perskaičiavęs R. Narušienės pateiktus balsavimo lapelius, kuriuos jai buvo perdavusi mandatų komisija po susirinkimo, rado tokius balsų lapelių skaičius:

Iš viso išdalinta balsų lapelių	-101
Gąžinta pabalsuotų balsų lapelių	- 99
Negaliojančių balsų lapelių	- 3
Galiojančių balsų lapelių	- 96

Trys lapeliai buvo laikomi negaliojančiais dėl sekančių priežasčių: lapelis #52 turėjo tik vieną vardą ir pavardę, bet ne iš kandidatuojančių asmenų; lapelis #60 buvo

gražintas tuščias; tarp gražintų lapelių, nėra lapelio #71, nors buvo gražintas vienas lapelis su perdirbtu numeriu, t.y., buvo pridėta papildomų skaičių (žr. pried. #10).

Buvo ieškoma balsavimo lapelių, kuriuose kandidatų pavardės buvo parašytos tuo pačiu rankraščiu, kurių buvo rast tik du. Nebuvo rasta įrodymų, kad kas nors didesniu mastu būtų balsavęs daugiau negu vieną kartą.

8. „Kontrolės komisijos rinkimai buvo prvesti skubotai, ir kada buvo likę tik trečdalis susirinkimos dalyvių. S. Damašienė buvo išrinkta į kontrolės komisiją, nors jos vyras G. Damašius buvo išrinktas į valdybą.“

Susirinkimo dalyviai pastebėjo kad rinkimai į kontrolės komisiją nebuvo įtraukti į darbotvarkę, ir priminė kad apylinkių įstatai tokių rinkimų reikalauja (Įstatas #82.b.). Protokole rašoma, kad mandatų komisijai skaičiuojant valdybos rinkimų balsus, buvo pasiūlyta išrinkti kontrolės komisiją. JAV LB Vid. Vakarų Apygardos pirmininkė I. Vilimienė prieštaravo, kad nėra kvorumo, nes didesnis susirinkimo dalyvių skaičius nelaukė valdybos rinkimų rezultatų ir paliko salę. Protokolas nerašo kiek narių liko salėje, bet paskelbia rinkimų į kontrolės komisiją rezultatus: S. Damašienė – 46, R. Kazlauskienė – 39, V. Rutkauskienė – 37. Protokolas toliau rašo, kad patvirtinta trijų narių kontrolės komisija. Tai reiškia, kad susirinkime dalyvavo bent 46 nariai, nes daugiausia balsų gavusi S. Damašienė surinko 46 balsus. JAV LB veiklos taisyklė #10.4 nurodo, kad apylinkės susirinkimas yra teisėtas jei dalyvauja ne mažiau kaip dešimt procentų apylinkėje registruotų narių. Reiškia, kad apylinkėje turėtų būti daugiau kaip 460 registruotų narių, kad 46 nariai nesudartų reikalingo kvorumo. Garbės teismas sprendžia, kad susirinkimas, renkant kontrolės komisiją, pagal dalyvių skaičių buvo teisėtas.

Kaip parašyta atsakyme į pirmąjį skundo kaltinimą, JAV LB įstatai ir taisyklės neturi jokių nuostatų, kurie uždraustų tos pačios šeimos nariams eiti pareigas, kurios galėtų atrodyti prieštaraujantys objektyvumui.

Prašome Garbės Teismą ištirti ir patikrinti rinkimų rezultatų Waukegan-Lake County apylinkės teisingumą.

Balsų perskaičiavimo komitetas, perskaičiavęs Waukegan-Lake County LB valdybos rinkimų balsavimo lapelius, paskelbia sekančius kandidatus gavusius daugiausia balsų:

G. Damašius

- 66

A. Birgiolas	- 64
B. Ivanauskienė	- 57
E. Skališienė	- 54
A. Marcinkevičius	- 50
D. Skripkauskas	- 49
A. Tijūnelis	- 49
P. Slavėnas	- 47
D. Jasmanta	- 45
P. Janušonienė	- 45

Nors buvo rasta mažų skirtumų tarp mandatų komisijos ir balsų perskaičiavimo komiteto rezultatų (žr. pried. #10), šis daugiausia balsų gavusių kandidatų sąrašas atitinka protokole paskelbtam naujos valdybos narių sąrašui. (Pažymėta protokole, kad P. Janušonienė perleido savo vietą D. Jasmantai, surinkus tiek pat balsų).

Nuo beveik visų pateiktų dokumentų bei asmeninių liudijimų, Garbės teismui susidarė įspūdis, kad Waukegan-Lake County apylinkės ataskaitinis-rinkiminis susirinkimas nepasižymėjo nei savo tvarka, nei savo sklandumu. Susirinkus žymiai daugiau dalyvių negu buvo numatyta, susirinkimą teko perkelti į didesnį kambarį. Kambarys buvo pailgas, nebuvo įrengta garso sistema. Aplamai, dalyviai buvo neramūs, triukšmavo. Susirinkimo pravedimas buvo padalintas į dvi dalis, kiekvienai vadovajama kitos pirmininkės. Balsų skaičiavimas vyko tam pačiam kambariui, kaip susirinkimas. Dalinai suprantama, kodėl liudininkų nuomenės ir atmintis šiuo reikalu tiek skiriasi.

Nagrinėjęs visus suteiktus skundus, Garbės teismas neranda jokių esminių JAV LB taisyklių pažeidimų, ir sprendžia, kad rinkimai į apylinkės valdybą buvo teisėti ir patvirtina valdybos išrinktų narių sąrašą.

Pasirašo:

Laurynas Vismanas
pirmininkas

Violeta Gedgaudienė

Algis Lukas*

Diana Norkienė

Arvydas Urbonavičius

*Sutinku su Garbės teismo sprendimu. Nesutinku su "Įvado" pirmu ir antru paragrafu.

Pastabos

JAV LB įstatuose parašyta, kad tarp kitų teisių, Garbės teismas turi teisę "įspėti". Berinkdamas įrodymus specifiniam skundai, Garbės teismas gali rasti įrodymų, kurie byloja, kad įvyko kitų taisyklių ar įstatų prasižengimų, nepaminėtų pačiame skunde, ar šiaip elgesys, kuris gali turėti galimų negatyvių pasekmių LB organams, arba lietuviybės interesams. Garbės teismas įtraukia šias pastabas į savo sprendimus, tikėdamasis, kad jie padės LB organams išvengti tokių pasekmių ateityje.

1. Tikslios narių kartotekos stoka gali komplikuoti apylinkės rinkimus.

Tarp kitų pareigų, JAV LB apylinkė tvarko apylinkės kartoteką. Kad būtų įtrauktas narys į kartoteką, jis turi: a. raštu ar žodžiu pareikšti priklausomybę JAV Lietuvių Bendruomenei, arba b. bent kartą susimokėti solidarumo įnašą, arba c. bent kartą balsuoti JAV LB Tarybos rinkimuose toje apylinkėje, arba d. užsiregistruoja JAV LB tarybos rinkimų metu rinkiminėje komisijoje. Registruotas JAV LB apylinkės narys yra tas, kuris yra apylinkės valdybos įrašytas į apylinkės kartoteką. Tik registruotas narys turi teisę dalyvauti sprendžiamuoju balsu apylinkės susirinkimuose. Turėdama tikslią narių kartoteką, apylinkė išvengia klausimų apie rinkimuose dalyvaujančiųjų teisėtumą.

2. JAV LB apylinkės vyriausias organas yra JAV LB apylinkės susirinkimas.

Buvusi šios apylinkės pirmininkė, besiruošdama šiam susirinkimui, kreipėsi į Apygardos pirmininkę, atseit savo „viršininkę“, ieškodama pagalbos rinkimams praveisti. Tradicinėje hierarchinėje organizacijoje, tai būtų logiška, tačiau JAV LB apylinkės vyriausias organas yra JAV LB apylinkės susirinkimas. Tai reiškia, kad pats susirinkimas turi nustatyti balsavimo gaires ir yra atsakingas rinkimus praveisti. Svečiai daug kuo gali praturtinti apylinkės susirinkimą, tačiau reikia stengtis užtikrinti, kad pats apylinkės susirinkimas, susidedantis iš apylinkės narių, lieka vyriausiu JAV LB organu. Ypač svečių dalyvavimas vienaip ar kitaip rinkimų pravedime gali kelti abejonių tų rinkimų ir jų rezultatų teisėtumui.

3. LB narių pareiškimai spaudoje apie svarstomas bylas, kol Garbės teismas dar juos svarsto, gali apsunkinti Garbės teismo darbą, ir duoti galimybę būti neteisingai suprastam.

Garbės teismas jokių būdu nebando apriboti JAV konstitucijoje garantuotą žodžio laisvę, tačiau jis kreipiasi į JAV LB narius, prašydamas, kad jie pasitikėtų Garbės teismu sprendžiant vidinius konfliktus, ir nesikreiptų į spaudą ar žiniasklaidą kaip teisminę instituciją.

4. Aukštesnį postą apygardos, krašto ar pasaulio LB organuose turinčių apylinkės narių dalyvavimas rinkimų pravedime gali taip pat sukelti abejonių tu rinkimų ir jų rezultatų teisėtumu.

Turėdamas aukštesnį postą LB organizacijoje, apylinkės narys dar turi visas jo suteiktas teises kaip apylinkės narys. Tačiau, jeigu tokiam nariui yra susirinkimo suteikta pareiga praveisti apylinkės rinkimus, gali kilti abejonių ar į tuos rinkimus neįtraukiami aukštesnių organų interesai.

Pasirašo:

Laurynas Vismanas
pirmininkas

Violeta Gedgaudienė

Algis Lukas*

Diana Norkienė

Arvydas Urbonavičius

* Nesutinku su "Pastabų" antru, trečiu ir ketvirtu paragrafu.